

OPERETKA WROCLAWSKA

ZE ZBIORÓW
Działu Edukacji ZG ZASP

KOMEDIA
MUZYCZNA

HISZPAŃSKA
MUCHA

MUZYKA
ADAM GAJCER

1947

OPERETKA WROCŁAWSKA

Dyrektor i kierownik artystyczny — Leon Langer

ZE ZBIORÓW
Działu Dokumentacji ZG ZASP

HISZPAŃSKA MUCHA

czyli „amoroso po angielsku”

(„Die spanische Fliege”)

Operetka w trzech aktach

Muzyka:

A D A M G A J C E R

Libretto:

Franz Arnold i Ernst Bach

Tłumaczenie:

Z B I G N I E W K U T H A N

Adaptacja:

I R E N E U S Z K A N I C K I

Opracowanie i teksty piosenek:

H E N R Y K S Z W A J C E R

reżyseria:

L E O N L A N G E R

kierownictwo muzyczne:

M A R I A O R A C Z E W S K A - S K O R E K

scenografia:

M A R I A N S T A Ń C Z A K

asystent reżysera:

D A N I E L K U S T O S I K

ruch sceniczny:

S T E F A N I A K O Ł O D Z I E J C Z Y K

Premiera 16 I 1988 r.

reżyseria
LEON LANGER

kierownictwo muzyczne —
**MARIA
ORACZEWSKA-SKOREK**

HENRYK SZWAJCER

urodził się 25. 07. 1916 r. w Łodzi. Pracę teatralną rozpoczął w Teatrach Popularnych pod dyrekcją J. Pilarskiego. Wszystkich aktorów, którzy tu rozpoczynali pracę, nazywano „Pilarszczykami”. W tym także okresie współpracował z teatrami rewiowymi, do których pisał także teksty piosenek, monologów i skeczów. Rok 1939 — kampania wrześniowa — znalazł się w szeregach walczących.

Po powrocie z wojny przedostał się do Warszawy. W 1944 r. wstąpił do I Armii WP i został pierwszym kierownikiem artystycznym Centr. Domu Żołnierza — Teatru Małych Form w Lublinie. Był współtwórcą pierwszych programów estradowych. W 1945 r. przyjechał z całym lubelskim zespołem do Łodzi. W 1946 r. po zdemobilizowaniu — rozpoczął pracę w teatrze „Gong” w Łodzi jako aktor, pełniąc jednocześnie funkcję wice-dyrektora tego teatru.

Był jednym ze współzałożycieli i dyrektorów teatru „Osa” i jako aktor występował we wszystkich premierach tego teatru. „Osa” wystawiała wiele programów o charakterze kabaretowo-estradowym i tu sprawdził się jako autor wielu skeczów, monologów i piosenek. Po tym okresie występował w połączonych teatrach „Osa” i „Lutnia”, a następnie został zaproszony przez dyrektora Zbigniewa Szczerbowskiego do Poznania.

Okres ten zalicza do najmiłszych wspomnień artystycznych: Feliks w „ROZKOSZNEJ DZIEWCZYNI”, Floridor w „PANNIE NITOUCHE”. Prawdziwą popularność osiągnął jako Strzyga Strzycki w „PORWANIU SABINEK”, grając tę rolę po wielkim mistrzu

J. Węgrzynie. W „Poznańskiej Komedii Muzycznej” grał, reżyserował, pisał wiele tekstów i całych scenariuszy do przedstawień składanych i okolicznościowych.

Po trzech latach wrócił do Łodzi i rozpoczął pracę w Teatrze Satyryków.

Po rozwiązaniu tegoż teatru zorganizował kabaret „Łódzka Katarzynka” i przez dziesięć lat był jego kierownikiem artystycznym, reżyserem i autorem tekstów. Tylko z jednym kompozytorem Z. Puckiem napisał w tym czasie 270 utworów muzycznych. Z „Katarzynką” występował poza granicami kraju, a więc w NRD, Czechosłowacji, Kanadzie i USA.

W ostatnich latach — pracując w jednym z zespołów estradowych — zetknął się z aktorem Państwowej Operetki Wrocławskiej — K. Tysnarzewskim, który skontaktował go z dyrektorem L. Langerem. Napisał dla tejże Operetki narrację tekstową do bajki baletowej, a następnie komedię muzyczną według Arnolda i Bacha „HISZPAŃSKA MUCHA — czyli amoroso po angielsku”.

HENRYK SZWAJCER

W latach międzywojennych „HISZPAŃSKA MUCHA” — wtedy popularna farsa — była przedstawieniem, które niejednokrotnie ratowało budżet parających się z trudnościami finansowymi teatrów. Materiał dostarczony przez autorów tej farsy — Arnolda i Bacha — jest bardzo wdzięczny. Perypetie, nieporozumienia i humor sytuacyjny — to główne akcenty farsowe, składające się na całość tej zabawnej historii. Z ogromną więc przyjemnością zabrałem się do opracowania tej sztuki, wprowadzając własne pomysły i piosenki, by w rezultacie otrzymać coś zupełnie nowego. Zachowałem jednakże samą lokalizację farsy i nazwiska osób w niej występujących. Aby przybliżyć ją do widza polskiego, wprowadziłem wartkie tempo akcji, nie pozabawiając jej specyficznych dla farsy pięć sytuacyjnych, by —

śluchając dziś tej komedii muzycznej — traktować ją jak rodzimą twórczość. Rzecz wprawdzie dzieje się w Anglii, ale treścią i pointą przypomina wiele podobnych historii, które mogły mieć miejsce w naszych miastach i miasteczkach w okresie międzywojennym.

O humorze w komedii decyduje nie tylko tekst, ale również i sytuacja i znakomite wykonanie.

Wszędzie znajdują się ludzie, którzy wszystko biorą na serio, którzy nie potrafią żartować i — co gorsze — żartów zrozumieć. I właśnie komedia jest jak gdyby przeciwstawieniem takiego usposobienia, jest źródłem prawdziwej wesołości, żartu i dowcipu. Jeśli jeszcze przemówi do widza wątek uczuciowy, podbudowany muzyką i piosenką, poczuje się on wprowadzony w nastrój prawdziwie radosny. Codzienne życie nastrocza nam sporo trudności i kłopotów, więc uśmiech i pogoda ducha są nam bardzo potrzebne.

Ta właśnie komedia, nie mająca pretensji do wielkiego repertuaru, ma zadanie bawić i przybliżyć publiczności dobrą muzykę i zręczne teksty. To właśnie w komedii muzycznej występują — wiążąc ją w całość — współczynniki artystyczne właściwe dla operetki: gra aktorów, walory głosowe i wreszcie ten, od którego zależy zharmonizowanie wszystkich elementów — reżyser. Dobrze się stało, że tę odpowiedzialną rolę dyrektor Leon Langer zatrzymał dla siebie. Nie bez znaczenia jest tutaj muzyka. Kompozytor — rozumiejąc jej wagę w tego rodzaju komedii — starał się zachować klimat muzyki angielskiej tamtego czasu.

Na jej tle słuchamy rozmów i dyskusji, które są jak gdyby dalszą treścią akcji. Linia kompozycyjna wątku tej „Bzdurki” jest w istocie prosta i troszkę rozfantazjowana, ale właśnie dzięki temu do typowych komedii, których obecnie jest tak niewiele. A z pewnością jest na nie ogromne zapotrzebowanie. Widz chce się śmiać, chce dobrej, melodyjnej, łatwo wpadającej w ucho muzyki. Niepotrzebne okażą się namowy, przekonywania i perswazje — kurtyna pójdzie w górę i... zobaczymy.

Jeśli widownia będzie się dobrze bawić, będzie to największy sukces teatru, aktorów, reżysera, a pośrednio i mój. Reszta w rękach recenzentów...

HENRYK SZWAJCER

A K T I

Rzecz dzieje się w Anglii, w domu Klapsonów. Żona Klapsona — Edyta — wykrywa flirt córki Poli z adwokatem Fredem Gerlandem, Kuzynka Poli — Willy — jest córką Burwiga, brata Edyty. Burwig jest prezesem „Stowarzyszenia Moralności”. Fred stara się o stanowisko radcy prawnego tego stowarzyszenia. Szwagier Edyty — Wenden — przynosi wiadomość, że Fred jest notorycznym uwodzicielem. Edyta jest zalamana, ale pociesza ją myśl, że uda się przepędzić Freda, gdyż ma już innego kandydata na męża dla córki. Klapson jest właścicielem fabryki musztardy i procesuje się z firmą Boks i Synowie o dostarczenie niepełnowartościowych produktów.

Sprawę tę z ramienia firmy Boks prowadzi przeciwko Klapsonowi właśnie Fred Gerland, toteż Klapson załamuje się zupełnie, gdy żona opowiada mu o flircie Poli z Fredem. Klapsonów odwiedza zaprzyjaźniony emeryt Fajd. Klapson powierza mu wielką tajemnicę o swym dawnym flircie z pewną tancerką zwaną „Hiszpańską Muchą”, której od 24 lat płaci alimenty na dziecko (CHŁOPCA) za pośrednictwem adwokata. Po śmierci adwokata wszystkie akta przejął notariusz Krajbig, daleki krewny Edyty. W tej sytuacji Klapson odbiera mu akta i oddaje je na przechowanie Fajdowi. Ten z kolei przekazuje teczkę z aktami Gerlandowi. Nagle zjawia się umówiony przez Edytę kandydat na męża Poli — Henryk Mazgaj. Pola prosi Willy, aby porozmawiała z nim i wybiła mu z głowy amory.

Henryk po rozmowie z Willy zamierza zatrzymać się w hotelu i idzie na dworzec po walizki. Willy uspokaja Polę. W trakcie tej rozmowy przychodzi Fred i powiadamia Polę, że poprosi ojca o jej rękę. W trakcie rozmowy Fred daje Klapsonowi do zrozumienia, że wie wszystko o jego dawnych grzeszkach. Po wyjściu Freda zjawia się Fajd i w trakcie rozmowy ujawnia, że teczkę z aktami oddał na przechowanie Fredowi.

A K T II

Pola rozmawia z Willy, kiedy nagle zjawia się Fred. Dziewczęta są przerażone, ale Fred zapewnia Polę, że ojciec zgodzi się na ich ślub. Pokojówka anonuje przybycie Mazgaja. Fred prosi panie, aby zostawiły go sam na sam z rywalem. Willy jest tym zgorzonna. Panowie dyskutują o sposobie postępowania z kobietami. Mazgaj zaczyna rozumieć, że Pola i Fred — to para. Wchodzi Willy, a Henryk — w myśl zaleceń Freda — całuje ją namiętnie, wyznaje miłość i zapewnia, że jeszcze dziś poprosi ojca o jej rękę. Wchodzi Fred i Henryk prosi go o radę, w jaki sposób ma rozmawiać z Klapsonem o swych zamiarach. Nadchodzi

Klapson, Fred prowadzi z nim dość ostry dialog i daje mu do zrozumienia, że w razie niewyrażenia zgody na małżeństwo z Polą gotów jest posunąć się do szantażu. Nadchodząca Edyta komunikuje mężowi, że rozpoczęła poszukiwania wrednego i rozpustnego ojca pewnego dziecka, którego fotografię pokazał jej Gerland. Klapson przerażony sytuacją odwodzi ją od tego zamiaru. Po wyjściu Edyty przychodzi Wenden i przyznaje się Klapsonowi, że to on jest ojcem dziecka, dziś dwudziestoczteroletniego chłopaka. Opowiada o przygodzie z tancerką „Hiszpańską Muchą”. Dochodzą z Klapsonem do wniosku, że obaj zostali nabrani. Zjawia się Henryk, którego Klapson bierze za syna. Za chwilę podobną sytuację przeżyje Wenden. Piętrzą się nieporozumienia. Przychodzi Edyta z wiadomością, że otrzymała informację, iż ojcem dziecka jest Fajd.

A K T III

Pola i Willy rozmawiają o Henryku, który został wyrzucony z domu Klapsona i Wenden. Willy przyznaje się że jest zakochana w Henryku, który w tej chwili zjawia się z zamiarem pożegnania się na zawsze. Klapson wchodząc zauważa całujących się i w zdenerwowaniu zamyka Henryka na klucz w przyległym pokoju. Henryk wali pięściami w drzwi, a nadchodząca Edyta otwiera je. Teraz dowiaduje się, że Henryk jest synem jej koleżanki Matyldy, który miał poślubić Polę. Przeprasza go, nie wiedząc nic o flircie z Willy. Przyjeżdża matka Henryka — Matylda, którą Klapson bierze za „Hiszpańską Muchę”. Matylda ucieka z domu Klapsonów nie rozumiejąc o co chodzi. Pojawia się też ojciec Henryka — Mazgaj. Dopiero Burwig wyjaśnia całą sytuację. Kiedy na koniec zjawia się Fred, nie ma już żadnych przeszkód, by poprosić Klapsonów o rękę Poli.

O B S A D A

Jakub Klapson	— DANIEL KUSTOSIK ZDZISŁAW SKOREK
Edyta Klapson	— MARIA CIELEWICZ-GISICZ FELICJA JAGODZIŃSKA
Pola Klapson	— JANINA GARBIŃSKA- BUDZIŃSKA EWA SZYDŁO
Burwig	— JERZY SZLACHCIC WOJCIECH ZIEMBOLEWSKI
Willy Burwig	— ELŻBIETA CIEŚLAWSKA EWA KLANIECKA
Fred Gerland	— MARIAN OGORZELEC PRZEMYSŁAW MARIA- PRZESŁAWSKI
Wenden	— ZBIGNIEW GOCMAN KRZYSZTOF TYSNARZEWSKI
Antoni Fajd	— KRZYSZTOF OSMĘDA ZBIGNIEW SASS
Bernard Mazgaj	— JERZY KROBICKI BOGDAN RYNCARZ
Matylda Mazgaj	— ANNA DĘBSKA-MOLENDA EWA KAMBERSKA
Henryk Mazgaj	— RYSZARD KLANIECKI JANUSZ KUJANEK KRZYSZTOF PAJĄCZKOWSKI
Maria	— ELŻBIETA BRUŻ-MISIEWICZ

Dyrygują:

MARIA ORACZEWSKA-SKOREK
BOGUSŁAWA ORZECZOWSKA

Inspicjent:
WANDA TOKARZ

Kontrola tekstu:
JOLANTA KAWALEC

Pedagog ds. ruchu scenicznego
ALICJA SZESKA

SOLISCI

Elżbieta Bruż-Misiewicz
Maria Cielewicz-Gisic
Elżbieta Cieślawska
Anna Dębska-Molenda
Janina Garbińska-Budzińska
Felicja Jagodzińska
Ewa Kamberska
Ewa Klaniecka
Alicja Sagadyn
Krystyna Soś
Ewa Szydło
Małgorzata Piotrowska-Czichy
Maria Zygmanski
Zbigniew Gocman
Ryszard Klaniecki
Jerzy Krobicki
Janusz Kujanek
Danieł Kustosik
Leon Langer
Marian Ogorzelec
Krzysztof Osmęda
Krzysztof Pajączkowski
Przemysław Maria-Przesławski
Bogdan Ryncarz
Zbigniew Sass
Zdzisław Skorek
Jerzy Szlachcic
Stanisław Stelmaszek
Henryk Teichert
Krzysztof Tysnarzewski
Paweł Wrona
Wojciech Ziembowski

Korepetytorzy solistów:

Andrzej Gąsieniec
Andrzej Podorski

CHÓR

Janina Czaplicka
Iwona Demska
Marta Kasek
Małgorzata Kobylańska
Renata Krauze
Regina Rzeczkowska
Jolanta Serednicka
Elżbieta Sikora
Daria Sobin
Bronisława Scholz
Monika Taras
Julita Woźniak
Jadwiga Znajdowska
Ewa Żurakowska
Zenon Giemza
Witold Grochowski
Tadeusz Gudzio
Paweł Gąsior
Roman Kolski
Ireneusz Świercz
Jarosław Zalewski

Kierownik chóru:

PIOTR FERENSOWICZ

Inspektor chóru:

TADEUSZ GUDZIO

SOLIŚCI BALETU

Marta Bielińska
Barbara Krobicka
Lidia Słomińska
Danuta Tyborska
Elżbieta Wojciechowska
Zbigniew Oleksy
Julian Zychowicz
Antoni Zydek

BALET

Krystyna Gulka
Elżbieta Hodowanec
Monika Józefczyk
Justyna Rymwid-Mickiewicz
Alina Lubińska
Ewa Mądry
Miroslawa Stocka
Ewa Urban
Marek Iwanaszko
Grzegorz Kawalec
Andrzej Klag
Jarosław Józefczyk
Witold Wojtas

Kierownik baletu:

KRYSTYNA DĄBROWSKA-MRÓZ

Inspektor baletu:

KRYSTYNA GULKA

Korepetytor baletu:

JERZY WĄSOWICZ

ZESPÓŁ ORKIESTR

I Skrzypce

Włodzimierz Gulka
— koncertmistrz
Tomasz Stocki
— z-ca koncertmistrza
Grzegorz Kasperski
Magdalena Chlebowska
Zenon Markowski
Miroslawa Domagała
Urszula Gramatyka

II Skrzypce

Edward Musiał
— koncertmistrz
Janina Łuczak
Henryka Rolska
Adek Fidelman
Judyta Niedźwiedzka

Altówki

Wiktor Wojciechowski
Świetła Kołosz
Henryk Binkowski

Wiolonczele

Feliks Tatarczyk
— koncertmistrz
Ryszard Michnowski
— z-ca koncertmistrza
Stanisław Małek
Dorota Nowak

Kontrabasy

Henryk Szymecki
Cyryl Banicki

Puzony

Andrzej Wierzbiński
Leonard Ciośniński
Wacław Kopa
Miroslaw Linette

Perkusja

Marek Tomczyk
Jan Kamisiński
Piotr Nowak

Gitary

Henryk Szymecki
Cyryl Banicki
Andrzej Dendura

Flety

Jarosław Tomin
Renata Schubert
Joanna Wagner

Oboje

Miroslawa Pajęczkowska
Alicja Narożna
Renata Więclewska
Igor Trella

Klarnety — Saksofony

Józef Kurek
Barbara Baran
Józef Kozieł
Janusz Buliński
Ryszard Stadnik

Fagoty

Edward Baran
Władysław Baran
Piotr Baran
Andrzej Fiutek

Trąbki

Władysław Bortkiewicz
Zdzisław Grela
Bronisław Grodzicki
Władysław Janiszyn

Waltornie

Jan Fluder
Janusz Jacyszyn
Henryk Lis
Jan Misiewicz

Fortepian

Andrzej Gisic
Danuta Bowtrukiewicz

Inspektor orkiestry:

STANISŁAW MAŁEK

PRACOWNIE OPERETKI WROCŁAWSKIEJ

Kierownik techniczny

Ryszard Pluciński

Kierownik pracowni krawieckiej damskiej

Bogusława Zalewska

Kierownik pracowni krawieckiej męskiej

Włodzimierz Bezulski

Kierownik pracowni perukarskiej

Alicja Góra

Kostiumernia

Zofia Starzyk

Kierownik pracowni elektrycznej

Ryszard Żurkowski

Brygadier sceny

Wiesław Hutnik

Rekwizytor

Stanisław Maćkowiak

Koordynator pracy artystycznej

ELŻBIETA DĄBROWSKA

Kierownik Biura Obsługi Widzów

GRAŻYNA LISIECKA-ŚLESIAK

OPERETKA WROCŁAWSKA

W SEZONIE 1987/88

PRZEDSTAWIA

dla dorosłych

F. Lehar

WESOŁA WDÓWKA

J. Gilbert

CNOTLIWA ZUZANNA

J. Offenbach

PODRÓŻ NA KSIĘŻYC

St. Renz

DZIĘKUJĘ CI EWO

F. Loewe

MY FAIR LADY

F. P. Schönthan

PORWANIE SABINEK

P. Abraham

BAL W SAWOY'U

dla dzieci

B. Pawłowski

KRÓLEWNA ŚNIEŻKA I SIĘDMU KRASNOLUDKÓW

J. Szajna-Lewandowska

PORWANIE W TIUTIURLISTANIE

J. Szajna-Lewandowska

PINOKIO

Okladka wg projektu plakatu
ELŻBIETY TERLIKOWSKIEJ

Opracowanie graficzne
JOANNA BARYLIŃSKA

Adres dyrekcji: ul. Świerczewskiego 72, 50-020 Wrocław
tel. 380-51, 44-49-16

Zamówienia i sprzedaż biletów zbiorowych:

Biuro Obsługi Widzów, tel. 356-52, ul. Świerczewskiego 67,
50-019 Wrocław

Kasa biletowa czynna: codziennie oprócz poniedziałków w godzinach 13-19, w wolne soboty w godzinach 16-19, niedziele w godzinach 9-11. W dni powszednie początek przedstawień o godz. 19, w niedziele o godzinie 11,00.

W poniedziałki i wtorki operetka nieczynna.

